

Информация за финансиран проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2018 г.
Основна научна област или обществен приоритет:
б. Селскостопански науки
Входящ № на проект:
Н 26/2 - от 30. Август 2018 г.
Заглавие на проекта:
Идентификация на изходен материал от градински грах с повишено съдържание на основни хранителни микроелементи, основа за биофортификация и завишен симбиотичен азотфиксиращ потенциал
Базова организация:
Институт по зеленчукови култури „Марица“ (ИЗК „Марица“)-Пловдив
Партньорски организации:
Институт по фуражни култури (ИФК) - Плевен Институт по тютюна и тютюневите изделия (ИТТИ) - Пловдив
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доцент доктор Славка Христова Калъпчиева
Общ размер на отпуснатото финансиране:
120 000 лв.
Разпределение на сумата по проекта между базовата организация и партньорите
Организация:
Институт по зеленчукови култури „Марица“ (ИЗК „Марица“)-Пловдив
Сума: 72 000 (седемдесет и две хиляди) лева
Организация:
Институт по фуражни култури (ИФК) - Плевен
Сума: 24 000 (двадесет и четири хиляди) лева
Организация:
Институт по тютюна и тютюневите изделия (ИТТИ) - Пловдив
Сума: 24 000 (двадесет и четири хиляди) лева
Организация:
Сума:

Резюме на проекта:

Значимостта на граха (*Pisum sativum* L.) като основна протеинова култура, използвана за храна на хора и животни, суровина за промишлеността и основен поминък на значителна част от населението, както и европейските изисквания от завишаване качеството на растителните храни на основата на естествено високи стойности на важни хранителни елементи и трайните промени в климата, налагат необходимостта от непрекъснато търсене, подобряване и обогатяване на сортовия състав при тази култура.

Целта на предлагания проект е идентификация на изходен материал от градински грах с повишено съдържание на основни хранителни микроелементи, биологично им обогатяване чрез полезни почвени микроорганизми, основа за биофортификация и засилена симбиотична азотфиксираща активност.

С решаването на поставената цел ще се обогати генетичното разнообразие от градински грах, а прилагането на резултатите в практиката е решение за намаляване емисиите на парниковите газове, подобряване на почвеното плодородие и осигуряване на храна, естествено богата на основни микроелементи.

Очакваните резултати от изпълнението на предлагания проект са:

- образци от градински грах с естествено високо съдържание на основни микроелементи (Zn, Fe, Cu), подходящ за включване в селекционните програми на тази култура, основа за биофортификация;
- списък с изолати почвени бактерии, способни да произвеждат сидерофори и/или да разтварят трудно разтворими вещества на Zn, Fe, Cu в почвата;
- ефективна комбинация генотип-бактериален изолат, която да води до повишаване на Zn, Fe и/или Cu в граховите зърна;
- образци градински грах с повишено грудкообразуване и симбиотична активност – изходен материал за симбиотична селекция;
- микробиологична характеристика на ризосферите при различните двойки „генотип грах – щам *Rhizobium*“.
- микробиални продукти базирани на АМФ (видове от род *Glomus*) с висока ефективност, фактор за регулиране на симбиотичната азотфиксация.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
<i>Базова организация:</i>	
Институт по зеленчукови култури „Марица“ – Пловдив	
<i>Ръководител на научния колектив</i>	
Доц. д-р Славка Калъпчиева	
<i>Участници:</i>	
Доц. д-р Иванка Тринговска-Мендева Гл. ас. д-р Цветанка Динчева	ПД
<i>Партньорска организация:</i>	
Институт по фуражни култури - Плевен	
<i>Участници:</i>	
Проф. д-р Вилиана Василева Доц. д-р Валентин Косев	
<i>Партньорска организация:</i>	
Институт по тютюна и тютюневите изделия – Марково	
<i>Участници:</i>	
Проф. д-р Цвета Христова Гл. ас. д-р Маргарита Дочева	МУ, ПД
<i>Партньорска организация:</i>	
<i>Участници:</i>	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), пенсионер (ПН) или учен от чужбина (УЧ).